

REFERAT Økonomiudvalget 2022-2025 d. 05-03-2025

Mødedato Onsdag d. 05. marts 2025 kl. 08:30

Mødested Økonomiudvalgsværelset, Odense Rådhus

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Budget 2023: Ligestillingsstrategi.....	4
Centralt affaldssug i Dronningensgade-kvarteret.....	5
Velfærdens Fundament - De ældste odenseanere - Demensvenlige plejehjem.....	12
Velfærdens Fundament - Skoler og lokale aftaler - Bevilling til Rosengårdskolen.....	17
Leje af butikslokale til dialog om Grøn Mobilitetsplan i Skibhuskvarteret.....	19
B-sag: Odense Renovation A/S - godkendelse af fremlejeaftale på Odense Nord Miljøcenter.....	22
B-Sag: Flytning af valgstederne Sct. Hans Skole og Seniorhus Odense.....	25
B-sag: Anvendelse af Bydelspuljen 2025.....	28
Lukket: B-sag: Mulig ny event.....	32
C-sag: CO2-afgift på indkøb.....	33
Lukket: D-sag: Orientering om status på IT-sikkerhed i Odense Kommune.....	38
Lukket: D-sag: Status på Gl. OUH.....	39

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

85.02.02-G01-5-24

Sagsresumé

Godkendelse af dagsorden til Økonomiudvalgets møde den 5. marts 2025.

Indstilling

Dagsordenen fremsendes til godkendelse.

Beslutning

Økonomiudvalget godkender dagsordenen.

Udvalgsmedlem Reza Javid deltog ikke i mødet.

Punkt 2: Budget 2023: Ligestillingsstrategi

81.00.00-P20-1-23

Sagsresumé

I Budget 2023 er det besluttet, at der skal udarbejdes en ligestillingsstrategi. Hermed fremsendes udkast til strategi til byrådets godkendelse.

Effekt

Sagen har ingen konsekvenser for Odensemålene.

Indstilling

Borgmesterforvaltningen indstiller til Økonomiudvalget, at byrådet godkender Ligestillingsstrategien.

Beslutning

Økonomiudvalget anbefaler Borgmesterforvaltningens indstilling.

Udvalgsmedlem Reza Javid deltog ikke i mødet.

Sagsfremstilling

I Budget 2023 blev det besluttet, at der skal udarbejdes en ligestillingsstrategi for Odense Kommune. Med denne sag forelægges udkast til ligestillingsstrategien til godkendelse. Strategien er udarbejdet af initiativtagere med inddragelse af byrådet, Hovedudvalget og direktørgruppen .

Ligestillingsstrategien skitserer en række fokusområder, der skal styrke Odense Kommunes arbejde for at opnå ligestilling.

Det overordnede fokus i Ligestillingsstrategien er at skabe den gode samtale om ubevidste kulturelle mønstre, normer og forventninger til kvinder og mænd, og hvordan vi gennem dialog skaber en bevægelse mod lige vilkår og muligheder, der hvor de ikke er til stede i dag.

Det er et ansvar, vi alle sammen påtager os, både som organisation og Fyns største arbejdsplads, i vores daglige møde med byens borgere og ikke mindst som overordnede ansvarlige politikere i Odenses Byråd.

Ligestillingsstrategien sætter rammen for arbejdet med ligestilling i kommunen og i dialogen med borgerne. Fokusområderne angiver en retning og et fokus, som skal integreres i og præge forvaltningernes strategiske arbejde indenfor deres ansvarsområder.

Som en del af Odense Kommunes organisationsregnskab vil der årligt blive fulgt op på arbejdet med ligestilling i organisationen. Herudover vil der løbende blive fulgt op på, hvordan det går med ligestillingen i Odense.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune.

Bilag

Udkast Ligestillingsstrategi 2025-2027

Punkt 3: Centralt affaldssug i Dronningensgade-kvarteret

07.00.01-G01-3-19

Sagsresumé

I denne sag skal byrådet beslutte, om der skal etableres centralt affaldssug i Dronningensgade-kvarteret.

Der er flere uhensigtsmæssige forhold ved den nuværende affaldshåndtering i Dronningensgade-kvarteret. På grund af udfordringer i forhold til plads til beboernes egne affaldsbeholdere stilles affaldsbeholdere på offentlige arealer, så fremkommeligheden og tilgængeligheden forringes i området.

Klima- og Miljøforvaltningen foreslår derfor at udbygge det eksisterende centrale affaldssug til at omfatte Dronningensgade-kvarteret, og på den måde løse de nuværende udfordringer med affaldshåndteringen.

Affaldsløsningen har tidligere været behandlet i Klima- og Miljøudvalget, hvor udvalget den 21. februar 2023 besluttede, at Odense Renovation skulle udarbejde et projekt for etablering af centralt affaldssug i området.

Det centrale affaldssug finansieres over renovationstaksterne, som betales af alle husstande i Odense Kommune samt virksomheder, der vælger at benytte de kommunale affaldsordninger.

Odense Renovation oplyser, at forslaget vil medføre en stigning i den årlige renovationstakst på ca. 1,6 %. Stigningen vil ske over 3 år startende fra 2026. Den årlige gennemsnitlige takststigning fordelt på samtlige husstande i Odense bliver dermed på ca. 40 kr.

Gennemførelse af projektet vil medføre, at der nedlægges 23 p-pladser i kvarteret, som er forhåndsgodkendt af vejmyndigheden i By- og Kulturforvaltningen. Sagen forelægges derfor som orientingssag for By- og Kulturudvalget 26. februar 2025.

Effekt

En storby i vækst

Transformationen af Odense er i fuld gang. Det er vigtigt, at transformationen understøttes af den rigtige infrastruktur og fysiske løsninger. Denne sag handler om at vælge affaldsløsninger tilpasset de forskellige fysiske rammer og ønsker for bymiljøet.

Byudvikling med kvalitet

Udbredelsen af det centrale affaldssug understøtter det gode liv i Odense. Centralt affaldssug betyder mindre kørsel med renovationsbiler, mindre støj, bedre hygiejniske forhold, færre rotter og måger, mindre lugt fra affald og mindre synlige affaldsløsninger.

En klima- og miljøvenlig storby

Udbredelsen af det centrale affaldssug giver borgere i bytætte omgivelser bedre muligheder for at sortere deres affald. Borgerne kan let komme af med flere affaldsfraktioner, som suges væk separat og genanvendes til gavn for klima og miljø.

Indstilling

Klima- og Miljøforvaltningen indstiller til udvalget, at byrådet godkender, at det centrale affaldssug udbygges til også at omfatte Dronningensgade kvarteret, som beskrevet i sagsfremstillingen.

Klima- og Miljøudvalget anbefaler indstillingen.

Borgmesterforvaltningen har ingen bemærkninger.

Beslutning

Økonomiudvalget anbefaler Klima- og Miljøudvalgets indstilling.

Udvalgsmedlem Reza Javid deltog ikke i mødet.

Sagsfremstilling

Baggrund

Dronningensgade-kvarteret er et kvarter i Odense bymidte karakteriseret ved byhuse og mindre beboelsesejendomme. Området har 1.244 husstande. Områdets afgrænsning er vist på nedenstående kort.

Billede af Dronningensgade-kvarterets afgrænsning.

Kamp om pladsen i byrummet

Der er flere u hensigtsmæssige forhold ved den nuværende affaldshåndtering i Dronningensgade-kvarteret. Man bor tæt i området, og der er begrænset plads på de smalle veje og fortove, der også anvendes til bil- og cykelparkering, vejtræer og plantebede.

Mange boliger er uden adgang til baggårde via porte. Derfor må en del beboere slæbe sække og skraldespande gennem boligerne, og flere steder står skraldespandene permanent på fortovet.

Forholdene lever ikke op til kommunens retningslinjer for affaldshåndtering, idet der ikke tillades placering af skraldespande permanent på fortov andre steder i kommunen. Desuden giver letbanen begrænsninger for afhentning af affaldet langs Vestre Stationsvej.

Klima- og Miljøforvaltningen har derfor undersøgt forskellige alternative løsninger for affaldshåndteringen og forelagt det for Klima- og Miljøudvalget.

På den baggrund besluttede Klima- og Miljøudvalget den 21. februar 2023, at forvaltningen og Odense Renovation skulle få udarbejdet et projekt for etablering af centralt affaldssug i Dronningensgade-kvarteret. Udvalget besluttede samtidigt, at når projekteret var klar, skulle det forelægges byrådet til godkendelse.

I denne sag forelægges projektet for udvalgets beslutning om indstilling til byrådets godkendelse. Desuden beskrives begrundelsen for valget af centralt affaldssug.

Alternative løsninger for affaldshåndtering i Dronningensgade-kvarteret

Klima- og Miljøforvaltningen fremlagde på mødet den 21. februar 2023 to alternative løsninger til den nuværende affaldshåndtering i kvarteret med traditionelle affaldsbeholdere:

Alternativ 1 – nedgravede affaldsbeholdere

Alternativ 2 – centralt affaldssug

Klima- og Miljøforvaltningen har vurderet alternativerne på en række parametre, herunder trafikforhold, brugervenlighed, CO2 aftryk og økonomiske konsekvenser.

Klima- og Miljøforvaltningen har vurderet, at centralt affaldssug samlet set er den mest hensigtsmæssige løsning for kvarteret.

Centralt affaldssug er væsentligt dyrere end nedgravede affaldsbeholdere, men vurderes at være bedre på en række parametre især, at der inddrages færre parkeringspladser, at der er langt færre kørsler med renovationsbiler i området, og at der vil være kortere gåafstande for brugerne til affaldssuget end til nedgravede affaldsbeholdere.

Ved den alternative løsning med nedgravede affaldsbeholdere vil der skulle nedlægges ca. 30 p-pladser ud af de ca. 357 p-pladser i området. Ved centralt affaldssug vil der blive nedlagt ca. 23 p-pladser.

Undersøgelsen har vist nogenlunde det samme CO2 aftryk for de to alternativer.

I det vedlagte bilag ses et notat fra Odense Renovation med deres gennemgang og vurdering af de nuværende forhold, sammenholdt med de to alternative løsninger.

Odense Renovation har i efteråret 2024 gennemført affaldsanalyser på affald indsamlet fra områder med fælles nedgravede løsninger og områder med centralsug. Resultaterne fra affaldsanalyserne viser, at sammensætningen af affaldet og andelen af genanvendelige materialer er sammenlignelige for de to indsamlingsløsninger. Dog er papir- og papaffald indsamlet i centralsug systemet ikke helt samme kvalitet, fordi der er en afsmitning fra madaffaldet. Det betyder i praksis, at en meget lille del af papir- og papaffald ikke kan genanvendes, og derfor sendes til forbrænding. Der er tale om så små mængder, at det ikke har betydning for den samlede genanvendelsesprocent i Odense Kommune.

Fordele ved centralt affaldssug i kvarteret

Klima- og Miljøforvaltningen vurderer, at det centrale affaldssug i hovedtræk vil have følgende fordele i kvarteret:

- Bedre fremkommelighed på fortove – da skraldespande fjernes fra fortov. De nye affaldsindkast optager mindre plads i byrummet.
- Pænere byrum – traditionelle skraldespande fjernes fra byrum.
- Borgere slipper for at slæbe sække og skraldespande gennem boligerne.
- Inddragelse af færre p-pladser i forhold til alternativ løsning med nedgravede affaldsbeholdere.
- Bedre fremkommelighed på vejene - da det meste affald suges væk i underjordiske rør uden brug af renovationsbil i området.
- Bedre arbejdsmiljø for skraldemænd – uhensigtsmæssige løft og træk elimineres.
- Husstande nær letbanen får en permanent affaldsløsning.
- Fleksibel tømning efter behov (flere gange dagligt og i weekender).
Uhygiejniske forhold minimeres – affaldet i det lukkede system tiltrækker ikke rotter og lugtgener reduceres.
- Den væsentligste ulempe ved centralt affaldssug er, at det er en dyrere løsning end alternativerne. Desuden kan glas- og metalaffald ikke håndteres i systemet.

Billederne nedenfor viser, hvordan affaldsindkastene kan se ud i byrummet.

Præsentation af projektet

Odense Kommunes eksisterende centrale affaldssug dækker centrale byområder, som byudviklingsområdet for det tidligere Thomas B. Thriges Gade, Odense Havn og områder langs Østre Stationsvej/Rugårdsvej og Østerbro. Det centrale affaldssug forventes at komme til at omfatte 7.000 husstande i de nævnte områder, hvor der på nuværende tidspunkt er 3.800 husstande tilsluttet. Den eksisterende underjordiske hovedledning i Hans Tausens Gade kan forlænges til Dronningensgade.

I de nævnte områder suges det meste af husholdningernes affald fra affaldsindkast ved bygningerne via underjordiske rør til affaldsterminalen i Enggade. Dette affald indsamles dermed uden brug af renovationsbiler i selve beboelsesområdet og affaldsindkastene fylder mindre i byrummet end traditionelle affaldsbeholdere.

Odense Renovation foreslår, at der i Dronningensgade-kvarteret placeres 20 klynger med 4-5 indkast til det centrale affaldssug pr. lokalitet (Restaffald, Madaffald, Papir og småt pap, samt Plast og mad/drikkevarekartoner i alt 6 affaldsfraktioner). Hvert indkast består af en 1,20 m høj søjle med en diameter på 56 cm. Indkastene har sensor for automatisk åbning af låge, så uhygiejniske forhold undgås.

Glas- og metalaffald indsamles fortsat med renovationsbil

Glas- og metalaffald egner sig ikke til at blive indsamlet via det centrale affaldssug, fordi det slider på rørene. Glas- og metalaffald vil derfor blive hentet med renovationsbil med kran. Odense Renovation foreslår, at der etableres nedgravede beholdere til dette affald på 12 lokationer. Indkast til glas- og metalaffald har samme fysiske udtryk, som de øvrige indkast for affaldssuget. Det forventes, at beholderne til Glas- og metalaffald skal tømmes en gang om måneden.

Placering af affaldsindkast

Ved udvælgelse af placeringer for affaldsindkastene er taget en række hensyn, herunder afstande til vejkryds, oversigtsforhold, gåafstande for brugerne, inddragelse af færrest mulige p-pladser, vejbeplantning, luftledninger, eksisterende underjordiske rør og ledninger samt placering i forhold til bygningers vinduer, døre og porte m.m.

Alle affaldsindkast foreslås placeret i offentligt areal og med placeringer, hvor flest mulige beboere har højst 50 meter gåafstand til affaldsindkast for affaldsfraktionerne: Rest, mad, plast/drikkevarekarton samt papir/småt pap. Flere husstande vil dog have op til 70 meters gåafstand og enkelte endnu længere. Den længste gåafstand for en husholdning vil være 109 meter til klynge med affaldsindkast, idet en nærmere placering ikke er mulig på grund af letbanen. For glas og metal, som indsamles i nedgravede affaldsbeholdere, bliver gåafstanden højst 200 meter. De valgte placeringer er vist på oversigtskortet nedenfor, og suppleret med cirkler med afstande fra indkast. Røde cirkler viser 50 meters radius fra indkast med rest-, mad-, plast/drikkevarekarton- samt papir/småt pap-affald. Grønne cirkler viser 100 meters radius fra indkast til glas- og metalaffald.

Vejmyndigheden i By- og Kulturforvaltningen har den 9. oktober 2023 og den 23. april 2024 givet Odense Renovation rådighedstilladelse for placeringen af alle 20 klynger med indkast til det centrale affaldssug, og til de 12 placeringer til nedgravede beholdere til glas- og metalaffald.

Kort som viser forslag til placering af affaldsindkast.

Finansiering

Klima- og Miljøforvaltningen anbefaler, at finansiering og etablering af affaldssuget sker som ved de tidligere beslutninger om udvidelse af centralsuget i byrådet henholdsvis den 9. december 2015, den 15. november 2017 og den 8. marts 2023. Det vil sige, at Odense Renovation A/S sørger for etablering og drift af det samlede centrale affaldssug, og at projektet finansieres via en forøgelse af renovationstaksterne for husholdningerne.

Ekstern juridisk vurdering har afdækket, at det ikke er lovligt at pålægge de brugere, som tilsluttes affaldssuget en højere renovationstakst end øvrige borgere i kommunen.

Renovationstaksten skal fastsættes i overensstemmelse med reglerne i affaldsbekendtgørelsen og efter ligebehandlingsprincippet, som betyder, at alle borgere skal betale den samme takst uafhængigt af, hvordan kommunen vælger at indsamle affaldet. Renovationstaksten er således et gennemsnitsgebyr til dækning af de samlede omkostninger

for affaldsordningerne i kommunen. Taksterne må kun differentieres på baggrund af forskelle i serviceniveau, hvilket vurderes at være sammenlignelige.

I Dronningensgade-kvarteret planlægges alle indkast placeret i offentlige arealer. Der vil derfor ikke være private ejendomsjere, som skal etablere og vedligeholde udstyr i bygninger eller på privatejede arealer.

Virksomheder i området

Odense Kommunes praksis i områder med centralt affaldssug er, at virksomheder mod betaling kan benytte ordningen i det omfang, der er kapacitet til det, og at affaldsreglerne tillader det.

Tidsplan

Odense Renovation oplyser, at anlægsarbejdet forventes at kunne udføres på 36 måneder. Anlægsarbejdet forventes udført i mindre etaper, så både kørende og gående trafik kan opretholdes i langt hovedparten af området i hele anlægsperioden.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune.

Projektet vil blive finansieret via en forøgelse af renovationstaksterne for husholdningerne samt for virksomheder, der vælger at benytte de kommunale affaldsordninger for husstande. Projektet betales således af alle borgere i kommunen i henhold til affaldsbekendtgørelsen og ligebehandlingsprincippet.

Renovationstaksterne forelægges i særskilt sag for Økonomiudvalg og byråd.

Odense Renovation oplyser:

Der har været afholdt et EU-udbud for rør- og gravearbejdet. De indkomne tilbud ligger på linje med det af Odense Renovation forventede. Anlægsarbejderne beløber sig til ca. 45 mio. kr. ekskl. moms. Dertil kommer indkast og bygherre leverancer på 15 mio. kr., samt uforudsete udgifter på 5 mio. kr. Totalt 65 mio. kr. ekskl. moms.

Ved en forrentning på 3 %, afskrivningsperiode på 30 år for rør og 15 år for indkast, samt forventede driftsudgifter svarende til det eksisterende centralsug, resulterer projektet i en takststigning på ca. 1,6 % i forhold til taksten for 2025. Stigningen vil ske over 3 år startende fra 2026.

Det årlige gebyr for et parcelhus med en 240 L rest/mad-affaldsbeholder er 2.792 kr. for 2025, og det vil dermed stige med ca. 45 kr. Det årlige gebyr for en lejlighed med fælles stor-containerer er 1.953 kr. for 2025, og det vil dermed stige med ca. 31 kr.

Nedenfor skematisk oversigt for anlægs- og driftsøkonomi samt takstmæssige ændringer som følge af overslag i 2023 og EU-udbud i 2025:

Centralsug	Overslag 2023	Efter EU Udbud 2025
Total anlægsinvestering	60.700.000 kr.	65.000.000 kr.
Anlægsinvestering - forrentet årlig udgift	Ca. 3.500.000 kr./år	Ca. 4.000.000 kr./år
Årlige driftsudgifter	180.000 kr./år*	450.000 kr./år
Gennemsnitlig takststigning i kr. (fordelt på samtlige husstande i Odense)	34 kr.	40 kr.
Takststigning i % (fordelt på boligtype, jf. nedenfor)	1,7 %	1,6 %
Renovationstakst kr. pr. år (parcelhus)	2331** + 39 = 2370 kr.	2792*** + 45 = 2837 kr.
Renovationstakst kr. pr. år (gns. lejlighed)	1503** + 27 = 1530 kr.	1806*** + 31 = 1837 kr.

*Beregninger har vist, at den årlige driftsudgift i 2023 var for lavt sat/underestimeret, særligt i forhold til vedligeholde af systemet.

**Takst for 2022

***Takst for 2025

Da sagen var på Klima- og Miljøudvalgsmøde den 21. februar 2023 viste beregninger, at gebyrstigningen ville være ca. 34 kr. for en gennemsnitlig husstand (parcelhuse og lejligheder). De nye beregninger er baseret på det nyligt afholdte udbud, med en samlet anlægsøkonomi på 65 mio. kr., mod en oprindeligt antaget anlægsøkonomi i 2023 på 60,6 mio. kr.

Det er By- og Kulturforvaltningen, som afholder udgifter til Odense Kommunes bygninger. Eftersom takststigningen kun kommer til at omfatte ordninger for husstande, så berøres størstedelen af kommunens bygninger ikke.

Odense Kommune har dog en række udlejningsejendomme, hvor Odense Kommune umiddelbart afholder udgiften til renovationen.

Eventuelle merudgifter, som følge af en stigning i renovationstaksten, vil dog indgå i beboernes husleje, og vil derfor medføre tilsvarende øgede indtægter. Takststigningen vil med andre ord være udgiftsneutral for Odense Kommune.

Bilag

OR notat Affaldshåndtering i Dronningensgade kvarteret

Punkt 4: Velfærdens Fundament - De ældste odenseanere - Demensvenlige plejehjem

00.16.00-P20-1-24

Sagsresumé

Med denne sag skal byrådet tage stilling til det næste skridt – herunder økonomifordeling og rækkefølgeplan, der skal bidrage til at gøre de odenseanske plejehjem bedre egnet til borgere med demens.

Sporet "De ældste odenseanere" udgør 300 mio. kr. under Velfærdens Fundament, som dels skal gå til at sikre kapacitet på længere sigt, dels skal gøre de eksisterende plejehjem bedre egnet til mennesker med demens.

Med baggrund i både en intern og en ekstern screening af 19 plejehjem i Odense Kommune, er der udarbejdet et fagligt forslag med konkrete tiltag, fordeling af midler mellem plejehjemmene og en plan for rækkefølge, således at de mindst demensvenlige plejehjem løftes først.

Med sagen oprettes en anlægsbevilling på modernisering og vedligehold af de første 7 plejehjem.

Tiltagene på de enkelte plejehjem kræver udover byrådets godkendelse også beboernes godkendelse på et beboer-/afdelingsmøde.

Ældrerådets høringssvar er vedlagt som bilag.

Effekt

Flere funktionsdygtige ældre og handicappede

Plejehjemmene moderniseres, så de i højere grad understøtter målgruppen af beboere og derved giver de bedste rammer og muligheder for at leve et godt liv på trods af en demenssygdom.

Et sundere Odense

Optimering af indretningen på plejehjemmene, så den i højere grad understøtter beboere med demens og deres behov, kan fx medføre mindre agitation og mindre behov for medicinering samt et bedre arbejdsmiljø.

Indstilling

Borgmesterforvaltningen, By- og Kulturforvaltningen og Ældre- og Handicapforvaltningen indstiller til respektive udvalg, at byrådet godkender:

1. Økonomifordelingen mellem plejehjemmene, jf. sagsfremstillingen.
2. Rækkefølgen af plejehjem, jf. sagsfremstillingen.
3. Der oprettes og frigives en anlægsbevilling "Velfærdens Fundament – De ældste odenseanere – demensegnede plejehjem" på 75,4 mio. kr. i 2025-2027 under By- og Kulturudvalget til de konkrete tiltag på de første 7 plejehjem, som angivet i bilag 1 til sagen. Anlægsbevillingen finansieres af Velfærdens Fundament under Økonomiudvalget.
4. Der oprettes og frigives en anlægsbevilling "Velfærdens Fundament – De ældste odenseanere: Vedligehold 2025" under By- og Kulturudvalget på 5,8 mio. kr. i 2025-2027. Anlægsbevillingen finansieres af Velfærdens Fundament under Økonomiudvalget.
5. Kunstmidlerne til 1 % ordningen (1,3 mio. kr.) og tilskuddet til kunst fra Statens Kunstfond (2,5 mio. kr.) håndteres og fordeles af den nedsatte styregruppe for kunstmidlerne. Der oprettes og frigives en anlægsbevilling "VF – De ældste odenseanere - tilskud fra Statens Kunstfond" på 0 kr. under By- og Kulturudvalget til håndtering af tilskuddet.

By- og Kulturudvalget anbefaler indstillingen.

Udvalgsmedlem Niclas Turan Kandemir deltog ikke behandlingen i dette punkt.

Ældre- og Handicapudvalget anbefaler indstillingen.

Udvalgsmedlem Roya Moore deltog ikke i mødet.

Beslutning

Økonomiudvalget anbefaler Borgmesterforvaltningens, By- og Kulturudvalgets og Ældre- og Handicapudvalgets indstillinger.

Udvalgsmedlem Reza Javid deltog ikke i mødet.

Sagsfremstilling

Med Budget 2021 besluttede Odense Byråd at investere 1,8 mia. kr. i velfærdens fysiske rammer frem mod 2030. Velfærdens Fundament skal sikre gode fysiske rammer for byens børn, unge og ældre samt udvikle byens lokalområder. Bag aftalen står et samlet byråd.

"De ældste odenseanere" udgør 300 mio. kr. i Velfærdens Fundament og handler dels om at sikre, at vores plejehjem er egnede til demente borgere, dels om at sikre vedligehold af vores plejehjem, og dels om at sikre kapacitet på vores plejehjem, når antallet af ældre stiger.

Med denne sag sættes der fokus på at gøre plejehjemmene mere demensegnede gennem modernisering og vedligehold.

Processen tager udgangspunkt i forskning på området, der peger på fire temaer/greb i indretningen, der er med til at gøre plejehjem bedre egnet til borgere med en demenssygdom:

- Hjemlighed og atmosfære
- At finde vej (overblik, orientering og genkendelse)
- Lys og døgnrytmebelysning
- Udeområder og det grønne

19 plejehjem i Odense har været screenet ud fra de fire temaer af først en intern tværfaglig arbejdsgruppe dernæst af en ekstern byggefaglig rådgiver, der har sat økonomi på og uddybet de konkrete forslag til demensindretning. Den eksterne screening blev igangsat ved byrådets møde den 12. oktober 2022 med en bevilling på 4,0 mio. kr. Dertil har der været dialog med de boligforeninger, der administrerer seks af plejehjemmene.

Tilbage i 2021 (den 6. oktober) igangsatte byrådet et pilotprojekt på plejehjemmet Blomsterdalen (tidligere: Plejehjemmet Øst). Beboerne stemte om de endelige tiltag i projektet i foråret 2022. Projektet har efterfølgende været i udbud og er på nuværende tidspunkt under udførelse. Pilotprojektet har bl.a. givet erfaringer i processen omkring inddragelse af beboere, pårørende, ledere og medarbejdere samt etablering af døgnrytmebelysning.

Økonomisk fordeling

Den samlede sum på 132,5 mio. kr. er fordelt ud på to poster for hvert plejehjem.

- Modernisering (117,3 mio. kr.)
Moderniseringstiltag ud fra de fire temaer er beskrevet i bilag 1 for det enkelte plejehjem. Det kan fx være opdeling af fællesrum i nicher, akustikregulering, solafskærmning, døgnrytmebelysning, farver, terrænforbedringer (udendørs) mv.
- Vedligehold (15,2 mio. kr.)
Den generelle vedligeholdelse af de fysiske rammer på plejehjemmene er baseret på By- og Kulturforvaltningens faglige skøn, den såkaldte "ingeniørliste". For at sikre, at byggeprocesserne på plejehjemmene er koordineret af hensyn til beboerne, planlægges der med, at vedligeholdelsesopgaverne løses i sammenhæng med moderniseringerne. Derfor afsættes der samlet 15,2 mio. kr. til vedligehold på plejehjemmene, og midler for de første syv plejehjem udmøntes med denne sag.

I nedenstående tabel ses den foreslåede fordeling af den samlede sum på 132,5 mio. kr. fordelt mellem de 19 plejehjem. 10,0 mio. kr. er tilbageholdt i en bufferpulje til uforudsete udgifter. Fordelingen er udarbejdet med baggrund i, at de plejehjem, der er mindst demensegnede, får tildelt flest midler. Samtidig får alle plejehjem midler til at demenssegne de fysiske rammer. Derved bliver det sikret, at plejehjemmene i Odense Kommune alle gennemgår en udvikling og modernisering, så der sikres gode rammer i fremtiden for borgere med en demenssygdom.

Tabel 1 - Økonomifordeling mellem plejehjemmene

Plejhjem	Modernisering	Vedligehold	Samlet
Albanigade	2.240	710	2.950
Bolbro	11.160	1.266	12.426
Ejlstrup	1.936	438	2.374
Enrum	5.749	458	6.207
Frederiksbroen**	2.358	28	2.386
Havebæk	4.162	1.133	5.295
Herluf Trolle	11.574	682	12.256
Hvenekilden**	2.390	194	2.584
Korsløkkehaven**	1.907	45	1.952
Lille Glasvej**	1.482	499	1.981
Marienlund	15.942	1.242	17.184
NæsbyHus**	4.747	1.017	5.764
Rytterkasernen	12.514	1.249	13.763
Sanderum	1.786	3.227	5.013
Sct. Hans Parken**	38	1.079	1.117
Sukkerkogeriet	7.898	642	8.540
Svovlhatten	10.547	238	10.785
Villestofte	8.857	360	9.217
Ærtebjergghaven	4	681	685
Til senere udmøntning:			
Reserve/buffer	10.000		10.000
Total	117.291	15.188	132.479
Allerede udmøntet:			
Blomsterdalen*	9.250	2.460	11.710

* Prototypeprojekt opstartet ved byrådsbeslutning den 6. okt. 2021

** Plejeboliger eget af boligforening

De konkrete tiltag på det enkelte plejhjem fremgår af sagens bilag 1.

Rækkefølge

Rækkefølgen af plejhjem er valgt ud fra, at de plejhjem, der scorer lavest på demensegnethed, moderniseres først. Samtidig ligger alle plejhjem, hvor der foreslås døgnrytmebelysning i 2025, så der kan laves et samlet og derved mere rentabelt udbud på denne del.

Der er udarbejdet en rækkefølge for plejhjemmene på baggrund af disse kriterier.

Tabel 2 – Rækkefølgeplan for plejhjemmene

2025 - 2026	2026 - 2027	2027 - 2028
1. Enrum	8. Havebæk	14. Albanigade
2. Svovlhatten	9. Næsbyhus	15. Hvenekilden
3. Sukkerkogeriet	10. Villestofte	16. Sct. Hans Parken
4. Rytterkasernen	11. Sanderum	17. Ejlstrup
5. Marienlund	12. Frederiksbroen	18. Ærtebjergghaven
6. Bolbro	13. Korsløkkehaven	19. Lille Glasvej
7. Herluf Trolle		
Totalt antal: 7	Totalt antal: 6	Totalt antal: 6

Finansiering af demensindretning generelt og huslejstigninger

Velfærdsteknologiske løsninger som fx døgnrytmebelysning uanset arealtype (serviceareal, boligareal eller fælles boligareal) finansieres af kommunen gennem Velfærdens Fundament. Det samme gør sig gældende for øvrige indretninger på servicearealer. Afledt drift som følge af etablering af velfærdsteknologiske løsninger og indretninger eller eventuelle stigninger i ejendommens driftsbudget som følge af projektet, vil skulle betales af beboerne over huslejen.

Tillige vil øvrige indretninger på boliger og dele af fælles adgangsarealer skulle finansieres af beboerne fx som et 30-årigt lån via huslejeforhøjelse. Stigningen i huslejen er boligsikringsberettiget, og vil således betyde øgede kommunale udgifter

til boligsikring.

De forventede huslejestigninger samt regneeksempler på, hvad de forventede huslejestigninger betyder for beboernes økonomi, når boligsikringen medregnes, fremgår af bilag 2.

Inddragelse på det enkelte plejehjem

Ledere og medarbejdere på de enkelte plejehjem har været inddraget i screeningen – såvel vurderingen af demensegnethed, som forslag til tiltag på egen matrikel indenfor de fire temaer.

Beboere og pårørende på de enkelte plejehjem vil blive inddraget i projektet, idet beboerne via beboerdemokratiet skal godkende tiltagene på et afdelingsmøde, idet de vil give huslejestigninger.

Desuden vil Ældrerådet blive inviteret til de beboer- og pårørendemøder, der vil blive afholdt.

Beboerdemokratiet

Beboerne skal stemme om projekterne på det enkelte plejehjem. Der arbejdes med en udvidet grad af inddragelse, hvor der først afholdes et beboer- og pårørendemøde på plejehjemmet, hvor projektet præsenteres og drøftes. Hvis det giver anledning hertil, justeres projektet. Derefter sendes det til urafstemning blandt beboerne.

"Tilbagefaldsklausul"

Hvis beboerne stemmer nej til hele eller dele af ændringerne, går midlerne tilbage til en fælles pulje til fornyet prioritering mellem alle plejehjem. Således sikres det, at midlerne ikke er låst til det enkelte plejehjem, såfremt beboerne stemmer nej, men i stedet kan omprioriteres til de næste tiltag i den prioriterede rækkefølge.

Kunst

Som i andre af kommunens byggeprojekter afsættes 1 % af byggesummen til kunst. I "De ældste odenseanere"-sporet af Velfærdens Fundament, skal der derfor anvendes ca. 1,3 mio. kr. på kunst på de 19 plejehjem samt pilotprojektet på plejehjemmet Blomsterdalen. Kunstmidlerne fordeles efter beboerantallet.

På opfordring fra Odense Kunstråd er der udarbejdet en kunststrategi for plejehjemmene, finansieret af Statens Kunstfond. Dertil er der ansøgt om og bevilget et tilskud til kunst på plejehjemmene i Odense på i alt 2,5 mio. kr. fra statens Kunstfond, som skal supplere 1 % ordningen til kunst, både på de eksisterende plejehjem og til de nye plejehjem.

Det foreslås, at kunstmidlerne inkl. tilskuddet fra Statens Kunstfond håndteres samlet af den nedsatte styregruppe for kunstmidlerne, hvor der både er repræsentation af Odense Kunstråd, Odense Kommune og Statens Kunstråd, således at der ikke er flere niveauer af styring af kunstmidlerne til plejehjemmene.

Økonomi

Bevillingen til Velfærdens Fundament er placeret under Økonomiudvalget. Med denne sag oprettes og frigives to anlægsbevillinger på samlet 81,2 mio. kr. under By- og Kulturudvalget, så vedligehold og modernisering af de første syv plejehjem kan gennemføres. Bevillingen til tilskuddet fra Statens Kunstfond oprettes med en indtægtsbevilling på 2,5 mio. kr. og en udgiftsbevilling på 2,5 mio. kr., så det netto giver 0 kr.

	Ud- valg	Styr- rings- område	2025	2026	2027	2028	I alt
Velfærdens Fundament, finansiering af bevilling til de ældste odenseanere	ØKU	Anlæg	-2.661.000	-25.000.000	-27.000.000	-26.500.000	-81.161.000
Ny bevilling: VF – De ældste odenseanere – Demens- egnede ple- jehjem	BKU	Anlæg	2.384.000	23.000.000	25.000.000	25.000.000	75.384.000
Ny bevilling: VF – De ældste odenseanere – Vedlige- hold 2025	BKU	Anlæg	277.000	2.000.000	2.000.000	1.500.000	5.777.000
Ny bevilling: VF – De ældste odenseanere – Tilskud fra Statens Kunsthøj	BKU	Anlæg	0	0	0		0
I alt			0	0	0		0

Afledt drift udgør 3,9 mio. kr. og finansieres af den afsatte ramme til afledt drift af Velfærdens Fundament.

Denne sag har ikke konsekvenser for kommunens kassebeholdning.

Bilag

Oversigt over økonomi og tiltag

Huslejstigning med og uden boligstøtte ved moderniseringen (estimer)

Ældrerådets høringsvar - Demensvenlige plejehjem

Punkt 5: Velfærdens Fundament - Skoler og lokale aftaler - Bevilling til Rosengårdskolen

00.16.00-P27-49-22

Sagsresumé

Den 24. juni 2020 besluttede et samlet byrå at igangsætte projekt Velfærdens Fundament, en samlet investering i velfærdens fysiske rammer på 1,8 mia. kr. frem mod 2030.

Som en del af Velfærdens Fundament godkendte byrådet den 18. januar 2023 den lokale velfærdsaftale for Rosengårdskolens distrikt. I forbindelse med forberedelsen af moderniseringen af skolen er der konstateret spor af PCB (Poly-Chlorerede Biphenyler).

Med denne sag udmættes en bevilling fra bufferpuljen under "Skoler og lokale aftaler" til udbedring af PCB på Rosengårdskolen.

Effekt

En miljø- og klimavenlig storby

Udbedring af PCB på skolen skal sikre et godt indeklima og god luftkvalitet for skolens elever og personale.

Indstilling

Borgmesterforvaltningen, By- og Kulturforvaltningen og Børn- og Ungeforvaltningen indstiller til respektive udvalg, at byrådet godkender, at der flyttes 3,2 mio. kr. i 2025 fra anlægsbevillingen "Velfærdens Fundament" under økonomiudvalget til den eksisterende anlægsbevilling "Velfærdens Fundament - Skoler og Lokale aftaler" Rosengårdskolen under By- og Kulturudvalget til udbedring af PCB på Rosengårdskolen.

By- og Kulturudvalget anbefaler indstillingen.

Udvalgsmedlem Niclas Turan Kandemir deltog ikke i behandlingen af dette punkt.

Børn- og Ungeudvalget anbefaler indstillingen.

Beslutning

Økonomiudvalget anbefaler Borgmesterforvaltningens, By- og Kulturudvalgets og Børn- og Ungeudvalgets indstillinger.

Udvalgsmedlem Reza Javid deltog ikke i mødet.

Sagsfremstilling

Med Budget 2021 besluttede Odense Byråd at investere 1,8 mia. kr. i velfærdens fysiske rammer frem mod 2030. Velfærdens Fundament skal sikre gode fysiske rammer for byens børn, unge og ældre borgere samt udvikling af byens lokalområder. Bag aftalen står et samlet byråd.

Under sporet "Skoler og lokale velfærdsaftaler" godkendte Odense Byråd på mødet den 18. januar 2023 den lokale velfærdsaftale for Rosengårdskolen. Med aftalen blev der udmøntet 6,2 mio. kr. til lokalområdet, 7,4 mio. kr. til vedligehold af Rosengårdskolen og 12,9 mio. kr. til modernisering af skolen.

I forbindelse med forberedelsen af moderniseringen af skolen er der konstateret fund af PCB (Poly-Chlorerede Biphenyler) flere forskellige steder på skolen. Da resultaterne ikke er entydige, pågår der p.t. undersøgelser af, hvor kilden til forureningen stammer fra.

PCB er et miljøfarligt giftstof, som er anvendt i en lang række byggematerialer frem til midten af 1970'erne. PCB kan være helbredsskadeligt, men formodes ikke at medføre akut sygdom. Ved langvarig påvirkning kan der forekomme skade på hud og forplantningsevne, og PCB er mistænkt for at være kræftfremkaldende.

Hvis materialerne ikke forstyrres eller bearbejdes, er risikoen ofte minimal, men visse forhold skal tages i betragtning. PCB kan afgive damp eller partikler til luften over tid, især i dårligt ventilerede områder.

Det er vurderet, at en udbedring, der dækker hele skolen, vil koste 3,2 mio.kr.

Der resterer ca. 10 mio. kr. i bufferpuljen til "Skoler og lokale aftaler" under Velfærdens Fundament. Med denne sag bevilges 3,2 mio. kr. fra puljen til Rosengårdsskolen, så der kan saneres for PCB i forbindelse med det påvrigte arbejde med skolens modernisering.

Økonomi

Sagen påvirker ikke Odense Kommunes kassebeholdning.

Med denne sag finansieres udgiften til sanering for PCB på Rosengårdsskolen. Udgiften finansieres af bufferpuljen under "Skoler og lokale aftaler", Velfærdens Fundament under Økonomiudvalget.

Tabellen viser periodiseringen af ovenstående midler; 3,2 mio. kr.

Å	Udvalg	Styringsområde	2025	I alt
Finansiering: Velfærdens Fundament, bufferpuljen under Skoler og lokale aftaler	BKU	Anlæg	-3.200.000	-3.200.000
Yderligere finansiering til eksisterende anlægsbevilling: Velfærdens Fundament " Skoler og lokale aftaler - Rosengårdsskolen	BKU	Anlæg	3.200.000	3.200.000
I alt	Å	Å	0	0

Sagen giver ikke anledning til yderligere afledt drift.

Punkt 6: Leje af butikslokale til dialog om Grøn Mobilitetsplan i Skibhuskvarteret

01.30.00-G01-8356-24

Sagsresumé

Denne sag omhandler leje af butikslokale til dialog med borgere, erhvervsdrivende og andre interessenter omkring de trafikale ændringer i Skibhuskvarteret.

Odense Byråd har den 13. november 2024 godkendt igangsætning af Grøn Mobilitetsplan i Skibhuskvarteret indeholdende etablering af cykelgade, bus- og cykelsluse samt en række grønne mødesteder.

Udgangspunktet for tiltagene er, at hverdagen fungerer for både erhverv og beboere, så bylivet udvikles, og det fortsat er attraktivt at drive butik og virksomhed.

Det er i den forbindelse afgørende, at alle interesserede let kan få information om de kommende forandringer, samt nemt kan komme i dialog med kommunen omkring konsekvenserne heraf.

Derfor ønsker Klima- og Miljøforvaltningen, at By- og Kulturforvaltningen lejer et butikslokale centralt beliggende i området i en midlertidig periode på op til 4 måneder i 2025.

Formålet med butikslokalet er, at det giver mulighed for at udstille information om projektet i Skibhuskvarteret, samt at komme i dialog med lokale borgere, erhvervsdrivende og interessenter.

Lejen kan finansieres af bevilling ”Grøn mobilitetsplan BKU” til åbningstræk under By- og Kulturudvalget.

Effekt

Et sundere Odense

Tiltagene i Skibhuskvarteret har blandt andet til hensigt at inspirere og motivere flere til at gå og cykle mere i hverdagen, hvilket vil bidrage til en sundere livsstil for flere odenseanere.

En storby i vækst

Tiltagene forventes at skabe et roligere og mere behageligt lokalområde at færdes i, hvilket kan understøtte det lokale butiksliv og erhvervsliv og dermed bidrage til, at erhvervslivet i Skibhuskvarteret kan vokste.

En klima- og miljøvenlig storby

Tiltagene har desuden til formål at sikre bedre forhold for fodgængere og cyklister samt bedre busforbindelser, som skal motivere flere til at transportere sig mere bæredygtigt. På den måde kan CO₂-udledningen fra transporten i området nedbringes, og Odense bliver en mere klima- og miljøvenlig storby.

Indstilling

By- og Kulturforvaltningen indstiller i samarbejde med **Klima- og Miljøforvaltningen** til udvalget, at byrådet godkender,

1. Der indgås aftale om leje af butikslokale i Skibhuskvarteret til udbredelse af information til lokalområdet omkring projekterne for omdannelsen i Skibhuskvarteret i op til 4 måneder i 2025. Lejen finansieres af bevilling ”Grøn mobilitetsplan BKU” til åbningstræk under By- og Kulturudvalget.
2. Forvaltningen bemyndiges til at forhandle og indgå endelig lejekontrakt for butikslokale i Skibhuskvarteret indenfor den økonomiske ramme på 0,1 mio. kr.

By- og Kulturudvalget anbefaler indstillingen.

Udvalgsmedlemmerne Niclas Turan Kandemir, Michael Eskamp Witek, Claus Skjoldborg Larsen og Mette Skaarup stemmer for at anbefale indstillingen

Rådmand Søren Windell og udvalgsmedlemmerne Araz Kahn og Nicolai Busch Bæhrenz stemmer i mod at anbefale indstillingen.

Konklusion:

By- og Kulturudvalget anbefaler indstillingen.

Borgmesterforvaltningen har ingen bemærkninger.

Beslutning

Økonomiudvalget anbefaler By- og Kulturudvalgets indstilling.

Rådmændene Søren Windell, Tommy Hummellose og Claus Houden stemmer imod.

Udvalgsmedlem Reza Javid deltog ikke i mødet.

Sagsfremstilling

Grøn Mobilitetsplan blev i december 2023 godkendt af Odense Byråd som en del af Klimahandleplan 2024.

Af Grøn Mobilitetsplan fremgår det, at der skal arbejdes med forskellige greb til fredeliggørelse af større og mindre byområder i udviklingen af en Odense-model for klimavenlige byområder. Konkret fremhæves Skibhuskvarteret som et område, hvor der skal eksperimenteres med trafikal fredeliggørelse.

Formålet er at skabe klimavenlige, levende og attraktive byområder, hvor det er hurtigere og tryggere at færdes som fodgænger og cyklist. Det skal ske ved at reducere den gennemkørende trafik og give mere plads til byrum, ophold og bæredygtig transport.

Den 13. november 2024 godkendte byrådet en række tiltag for, hvordan der kan skabes bedre forhold for cyklister, flere grønne mødesteder og et fortsat aktivt handelsliv i Skibhuskvarteret. Tiltagene indeholder etablering af cykelgade, bus- og cykelsluse samt en række grønne mødesteder.

Projektet vil få betydning for dagligdagen for mange borgere og virksomheder i området. Derfor er det afgørende, at alle interessenter let kan få information om de kommende forandringer. Herudover, at alle interessenter nemt kan komme i dialog med kommunen og få vejledning til, hvordan de kan komme rundt i området, når ændringerne træder i kraft og under anlægsfasen.

Derfor ønsker Klima- og Miljøforvaltningen, at By- og Kulturforvaltningen lejer et butikslokale centralt beliggende i området i en midlertidig periode på op til 4 måneder i 2025.

I perioden vil butikslokalet være et informationshus, der vil blive bemandet af eksisterende medarbejdere i Klima- og Miljøforvaltningen, som vil stå for information, dialog og events omkring projektet "Vores Skibhus". Lokalet vil blandt andet blive brugt til:

- 1:1 dialog med borgere og erhvervsdrivende og besøgende om projektet.
- 1:1 mobilitets information til borgere og erhvervsdrivende om adgangsveje til parkeringspladser, med udgangspunkt i den enkeltes situation og behov, inklusive udlån af ladcykler og elcykler i begrænsede perioder.
- Fysisk udstilling om projektet.
- Mindre borgermøder, informationsmøder og møder med det lokale erhvervsliv.
- Startsted for kommende byvandring med information og dialog om projektet.

Denne sag omhandler alene godkendelse af indgåelse af et midlertidigt lejemål i op til 4 måneder samt udgifter til lejemålet inkl. forbrug og drift.

Forvaltningerne estimerer, at den månedlige udgift til lejemålet er under 14.000 kr. om måneden inkl. drift. Hertil kommer udgifter til depositum, rengøring/drift og forbrug. For en 4 måneders periode forventes dette at beløbe sig til maksimalt ca. 100.000 kr.

Udgifter til informationsmaterialer, bemanning af pop op informationsbutikken og aktiviteter som beskrevet ovenfor finansieres af eksisterende projektmidler under Klima- og Miljøudvalget.

Økonomi

Lejen inkl. forbrugsomkostninger beløber sig op til 0,1 mio. kr. for perioden og kan finansieres af anlægsmidler til af bevillingen "Grøn mobilitetsplan BKU" til åbningstræk under By- og Kulturudvalget.

Punkt 7: B-sag: Odense Renovation A/S - godkendelse af fremlejeaftale på Odense Nord Miljøcenter

24.00.00-G01-103-24

Sagsresumé

Odense Renovation A/S har i mange år drevet deponiet på Odense Nord Miljøcenter (ONM) for Odense Kommune, som ejer arealerne. Dele af disse arealer forventer Odense Renovation ikke selv at gøre brug af i en længere periode, og Økonomiudvalget og By- og Kulturudvalget har i november 2021 godkendt en 28-årig fremlejeaftale mellem Odense Renovation og Gemidan A/S for et areal til et pulpanlæg til organisk dagrenovation samt organisk affald fra virksomheder.

Både Odense Renovation og Gemidan har ønske om en arealmæssig udvidelse af fremlejeaftalen med henblik på, at Gemidan kan anvende pulpen fra madaffaldet til protein larveproduktion. Lejeperioden for tillægsarealet vil følge den oprindelige fremlejekontrakts løbetid og øvrige vilkår, idet der dog vil blive foretaget justering og præcisering af enkelte elementer i aftalegrundlaget mellem parterne.

Økonomiudvalget har tidligere besluttet, at Odense Renovations fremlejeaftaler på arealer på ONM med en varighed ud over 7 år skal forelægges til politisk godkendelse. Sagen fremlægges på den baggrund til behandling i Økonomiudvalget den 5. marts 2025, i Klima- og Miljøudvalget den 11. marts 2025 og By- og Kulturudvalget den 12. marts 2025.

Økonomiudvalget varetager kommunens ejerinteresser i forhold til kommunal selskabsdeltagelse. By- og Kulturudvalget har ansvar for forvaltning af ejerskab samt administration og drift af arealer til senere byudviklingsformål. Klima- og Miljøudvalget har ansvar for kommunens myndighedsmæssige forpligtelser på affaldsområdet, herunder for at sikre, at Odense Kommune har tilstrækkelig kapacitet og plads til deponier.

Effekt

Sagen har ingen konsekvenser for Odensemålene.

Indstilling

Borgmesterforvaltningen, By- og Kulturforvaltningen og Klima- og Miljøforvaltningen indstiller til respektive udvalg, at Odense Renovations fremlejeaftale med Gemidan om areal på Odense Nord Miljøcenter udvides med 3.100 m² til i alt 16.000 m² på vilkår og til anvendelse, som fremgår af sagsfremstillingen.

Beslutning

Økonomiudvalget godkender indstillingen under forudsætning af By- og Kulturudvalgets og Klima- og Miljøudvalgets respektive godkendelser af indstillingen.

Udvalgsmedlem Reza Javid deltog ikke i mødet.

Sagsfremstilling

Økonomiudvalget har på mødet den 27. januar 2021 godkendt, at Odense Renovation - såfremt bestemte betingelser er opfyldt - gives mulighed for at fremleje arealer og faciliteter på Odense Nord Miljøcenter (ONM) på markedsvilkår. Borgmesterforvaltningen og By- og Kulturforvaltningen blev på mødet bemyndiget til i fællesskab at godkende eventuelle konkrete fremlejeaftaler på op til 7 år under forudsætning af, at den langsigtede byudvikling også skal indgå i forvaltningernes vurdering af eventuelle fremlejeaftaler og deres varighed.

Den nuværende fremlejeaftale mellem Odense Renovation og Gemidan omfatter 12.900 m², hvor Gemidan har opført og driver et pulpanlæg til organisk dagrenovation samt organisk affald fra virksomheder. Gemidan er et velkonsolideret firma med hovedsæde i Nørresundby, som blandt andet ejer og driver flere pulpanlæg rundt omkring i Danmark. Gemidans nuværende investeringer på arealet omfatter bygninger, tankanlæg, infrastruktur og pulpanlæg.

Både Odense Renovation og Gemidan har ønske om en arealmæssig udvidelse af fremlejeaftalen med henblik på, at Gemidan kan anvende pulpen fra madaffaldet til protein larveproduktion. Derudover har Odense Renovation ønske om justering og præcisering af enkelte elementer i selskabets fremlejekontrakt med Gemidan samt i Odense Renovations

lejekontrakt med Odense Kommune. Disse justeringer vil blive håndteret administrativt inden for den bemyndigelse, som Økonomiudvalget har givet forvaltningerne i mødet den 27. januar 2021.

Gemidan ønsker konkret at indgå tillæg til den nuværende fremlejeaftale om leje af yderligere 3.100 m² i forlængelse af det nuværende areal til forbehandlingsanlægget med henblik på opførelse af bygning med tilhørende inventar mv. til den nye aktivitet. Gemidans planlagte investeringer på tillægsarealet er budgetteret til at udgøre op mod 48 mio. kr. Det samlede areal omfattet af fremlejeaftalen vil herefter udgøre ca. 16.000 m².

Myndighedsmæssige forhold

By- og Kulturudvalget har den 4. juni 2019 endelig vedtaget "Lokalplan 11-884 for Odense Nord Miljøcenter, forsyningsanlæg med/og deponi". Dermed er der givet planmæssigt grundlag for de eksisterende aktiviteter med forbehandlingsanlægget, hvor det af lokalplanens anvendelsesbestemmelse 3.4 fremgår, at: "Delområde 3 forbeholdes anvendt til forbehandling af organisk dagrenovation og deponi".

Odense Kommune har tidligere meddelt miljøgodkendelse til forbehandlingsanlægget. Den myndighedsmæssige behandling af miljøgodkendelsen til proteinproduktion vil blive foretaget af Klima- og Miljøforvaltningen på baggrund af konkret henvendelse fra Gemidan. Klima- og Miljøforvaltningen har bemyndigelsen til at meddele miljøgodkendelser, og dette vil således blive håndteret i et separat spor uafhængigt af nærværende sag.

Klima- og Miljøforvaltningen har ingen bemærkninger til den ønskede udvidelse af fremlejeaftalen grundet arealets beskedne størrelse, som vurderes uden betydning for deponiets fremtidige kapacitet. Klima- og Miljøforvaltningen har hermed ikke forholdt sig til forventet ansøgning om miljøgodkendelse.

Planlægningsmæssige forhold

Det indgår i Økonomiudvalgets oprindelige beslutning den 27. januar 2021 om vilkår for eventuel fremleje på ONM, at den langsigtede byudvikling i Odense skal indgå i forvaltningernes vurdering af fremlejeaftaler og deres varighed. Odense Renovation forventer, at med de nuværende affaldsmængder vil lossepladsen på Odense Nord Miljøcenter kunne modtage affald i over 100 år.

I henhold til miljøbeskyttelsesloven skal anlæg til deponi være ejet af offentlige myndigheder. Som følge heraf er det Odense Kommune, der ejer arealerne, hvorpå Odense Nord Miljøcenter er beliggende. I forbindelse med stiftelsen af Odense Renovation A/S i 1994 er der således indgået en lejeaftale mellem Odense Kommune og Odense Renovation.

Odense Kommune har på nuværende tidspunkt ikke konkrete planer om byudvikling på det pågældende areal inden for fremlejeaftalens ordinære udløb i 2049. Da det er svært at spå om byudviklingen i Odense Kommune i et 25-30-årigt perspektiv, var det en forudsætning for den politiske godkendelse (Økonomiudvalget den 3. november 2021 og By- og Kulturudvalget den 23. november 2021) af en 28-årig fremlejeaftale, at Odense Kommune skulle sikres mulighed for at opsigte fremlejeforholdet fx i tilfælde af, at Odense Kommune selv ønsker at benytte arealet til byudvikling. Tillægsarealet på 3.100 m² vil derfor også blive omfattet af samme betingelse som det nuværende fremlejede areal.

Såfremt Odense Kommune opsigter fremlejearealet i løbet af den 28-årige periode, vil kommunen betale en kompensation til Odense Renovation for restværdien af fremlejetagers investeringer på fremlejearealet. Kompensationen fastsættes til fremlejetagers dokumenterede investerede kapital lineært afskrevet over kontraktperioden på 28 år. Kompensationen kan ikke overstige det beløb, som fremlejetager vil kunne kræve af Odense Renovation. Odense Renovation indestår for reetablering og tilbagelevering af de fremlejede arealer til Odense Kommune.

Fordele for Odense Renovation

Odense Renovation anbefaler udvidelsen af fremlejekontrakten, idet Gemidans nuværende og fremtidige aktiviteter på ONM er af stor betydning for Odense Renovation, da der er synergieffekter mellem Gemidans aktiviteter og Odense Renovations nuværende samt planlagte initiativer på ONM.

Odense Renovation oplyser, at anvendelse af restmateriale fra pulpanlægget til larveprotein udgør en spændende og klimavenlig fremtidig proteinkilde, der umiddelbart passer godt til Odense Renovations aktiviteter på ONM om at være et miljøcenter, hvor ressourcer udnyttes fordelagtigt for klima og miljø.

Odense Renovation oplyser endvidere, at den arealmæssige udvidelse ikke giver driftsmæssige problemer for Odense Renovation, da arealet er beliggende i et område, hvor reetableringsplanen kun foreskriver mindre justeringer, når lossepladsen skal lukkes. Med de nuværende affaldsmængder vil lossepladsen kunne modtage affald i over 100 år.

Efter Odense Renovations opfattelse vil arealudvidelsen heller ikke give problemer for kommunens langsigtede byudviklingsplaner, da der ud over de førnævnte 100 års deponeringskapacitet - i 30-50 år efter, at lossepladsen er lukket - skal foretages miljøforanstaltninger, herunder opsamling og rensning af perkolat samt indvinding og udnyttelse af lossepladsgas.

Odense Renovation vil skulle opkræve markedsprisen ved udlejning af arealet. Lejeindtægten tilfalder således Odense Renovation, og vil blive indregnet i taksterne.

Økonomi

Såfremt Odense Kommune fremtidigt ønsker at opsigte fremlejearealet i tilfælde af ønske om byudvikling, vil der blive fremlagt en ny sag herom til politisk beslutning, herunder med de afledte økonomiske konsekvenser for Odense Kommune.

Denne sag har ingen økonomiske konsekvenser for Odense Kommune.

Punkt 8: B-Sag: Flytning af valgstederne Sct. Hans Skole og Seniorhus Odense

84.08.00-P21-1-25

Sagsresumé

Sct. Hans Skole er under ombygning, og kan derfor ikke anvendes til afvikling af valg indtil videre, herunder til kommunal -og regionalvalget den 18. november 2025.

Seniorhus Odense er det valgsted i kommunen med det største antal vælgere. Ved de seneste valg har det vist sig, at de fysiske rammer ikke står mål med antallet af vælgere.

Derfor skal der med denne sag tages stilling til flytning af de to valgsteder.

Borgmesterforvaltningen har afsøgt mulighederne for at flytte valgstederne til egnede lokaliteter inden for de respektive valgdistrikter, og indstiller, at valgstedet Sct. Hans Skole flyttes inden for samme valgdistrikt til Marienlystcentret, og at valgstedet Seniorhus Odense flyttes inden for samme valgdistrikt til UCL på Seebladsgade ved Odense Havn.

Det indstilles, at valgstederne flyttes til de foreslåede lokaliteter med virkning fra førstkommende valg. Valgstedet Sct. Hans Skole flyttes indtil videre, da det fortsat er uafklaret, om Sct. Hans Skole kan benyttes som valgsted efter ombygningen. Valgstedet Seniorhus Odense flyttes permanent.

Effekt

Sagens karakter gør, at det ikke er relevant at vurdere effektskabende konsekvenser for Odensemålene.

Indstilling

Borgmesterforvaltningen indstiller, at Økonomiudvalget godkender:

1. Valgstedet Sct. Hans Skole flyttes inden for samme valgdistrikt indtil videre til Marienlystcentret med virkning fra førstkommende valg/afstemning.
2. Valgstedet Seniorhus Odense flyttes inden for samme valgdistrikt permanent til UCL Seebladsgade med virkning fra førstkommende valg/afstemning.

Beslutning

Økonomiudvalget godkender Borgmesterforvaltningens indstilling.

Udvalgsmedlem Reza Javid deltog ikke i mødet.

Sagsfremstilling

Valgstedet Sct. Hans Skole, der er under ombygning, og de fysiske rammer på valgstedet Seniorhus Odense står ikke længere mål med antallet af vælgere.

Borgmesterforvaltningen, har derfor afsøgt mulighederne for at flytte valgstederne til egnede lokaliteter indenfor de respektive valgdistrikter.

Ved besigtigelsen er der lagt vægt på, om størrelsen af lokalerne kan rumme det nødvendige antal valgborde og stemmerum – også i de tilfælde, hvor der måtte blive udskrevet to separate valg til samtidig afholdelse, i hvilken forbindelse der som minimum stilles krav til separate valgborde og stemmeurner til de to valg.

Herudover er der lagt vægt på, at der er egnede adgangsforhold for kørestolsbrugere, ligesom der er lagt vægt på muligheden for at kunne anvende lokalerne, når der udskrives valg med kort varsel, som tilfældet ofte er i forbindelse med udskrivning af valg til Folketinget.

Der er endvidere lagt vægt på, at vælgere om nødvendigt skal have mulighed for at afgive deres stemme umiddelbart udenfor valgstedet, fx i en bil parkeret ved afstemningsstedet (bilstemmer).

Flytning af valgstedet Sct. Hans Skole

Marienlystcentret har den nødvendige størrelse til afvikling af valg i distriktet. Der er egnede adgangsforhold for kørestolsbrugere, ligesom der er egnede forhold for afvikling af de såkaldte bilstemmer udenfor valglokalet.

Marienlystcentret anvendes i forvejen til den efterfølgende fintælling, og Odense Kommune har ikke tidligere haft udfordringer med at kunne reservere Marienlystcentret med kort varsel. Marienlystcentret er da også positivt indstillet i forhold til anvendelse af centrets faciliteter i forbindelse med selve valgdagen.

Marienlystcentret er i øvrigt alene placeret ca. en kilometer fra Sct. Hans Skole.

Der henvises til nedenstående udsnit af kort over valgdistriktet.

Borgmesterforvaltningen indstiller derfor, at valgstedet Sct. Hans Skole indtil videre flyttes til Marienlystcentret. Borgmesterforvaltningen vil efter ombygningen af Sct. Hans Skole tage stilling til, om skolen herefter har lokaler, der fremover er egnede til afvikling af valg.

Flytning af valgstedet Seniorhus Odense

Borgmesterforvaltningen har besøgt UCL på Seebladsgade ved Odense Havn. UCL har en stor hal med egnede adgangsforhold for kørestolsbrugere, ligesom der er egnede forhold for afvikling af bilstemmer uden for bygningen.

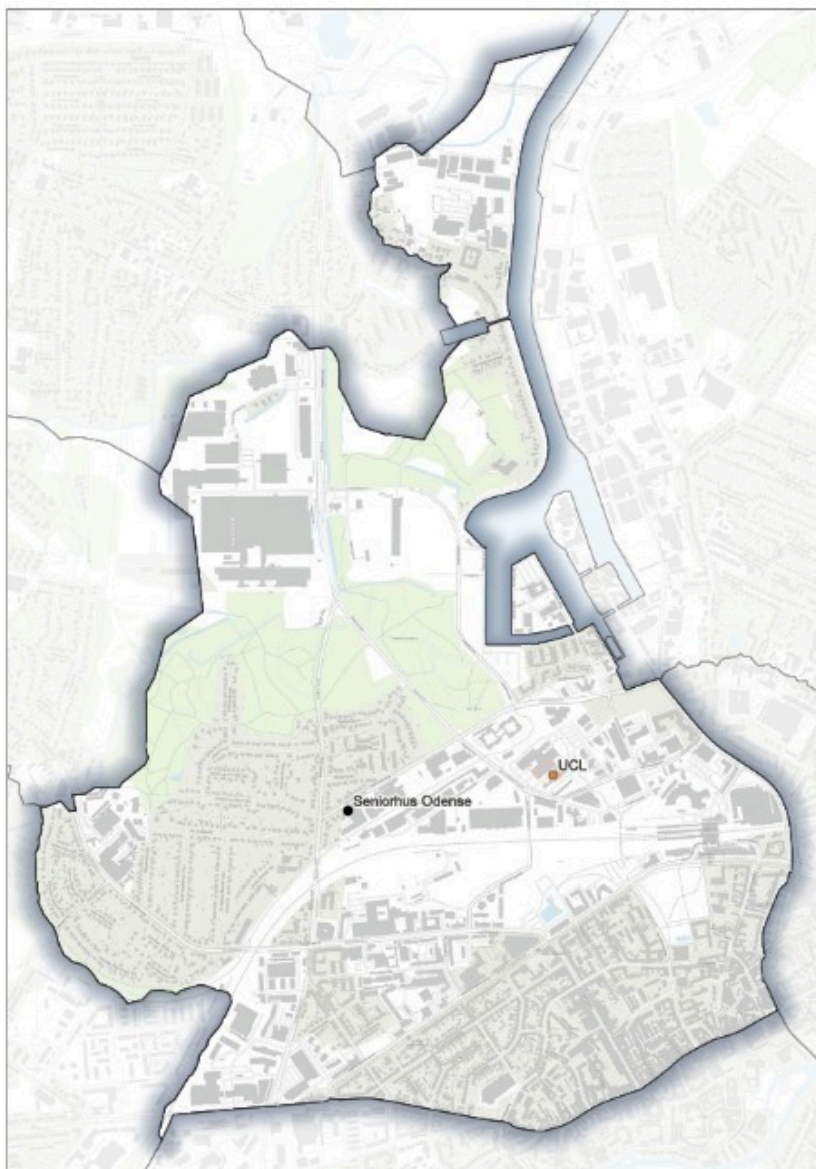
Skolens ledelse er positivt indstillet i forhold til anvendelse af skolens lokaliteter, og har oplyst, at de vil være fleksible i forhold til muligheden for at råde over hallen med kort varsel.

Skulle det mod forventning ikke være muligt at råde over hallen, fx i forbindelse med et folketingsvalg, der udskrives med kort varsel, vil Borgmesterforvaltningen afvikle valgbehandlingen i Seniorhus Odense.

UCL er i øvrigt alene placeret ca. en kilometer fra Seniorhus Odense.

Der henvises i øvrigt til nedenstående udsnit af kort over valgdistriktet.

Borgmesterforvaltningen indstiller på baggrund af ovenstående, at valgstedet Seniorhus Odense permanent flyttes til UCL på Seebladsgade.

Økonomi

Ved flytning af valgstederne til eksterne lokaler vil der skulle afholdes ekstra udgifter til lokaleleje og personalebemanding.

Den marginale ændring håndteres inden for det samlede valgbudget under Økonomiudvalget, og sagen har dermed ingen konsekvenser for kommunens kassebeholdning.

Denne sag her herudover ingen økonomiske konsekvenser.

Punkt 9: B-sag: Anvendelse af Bydelspuljen 2025

00.01.10-Ø40-6-24

Sagsresumé

I denne sag skal indstillingerne til Bydelspuljens skriftlige ansøgninger 2025 godkendes.

Der indstilles ansøgninger for 3,2 mio. kr. brutto / 2,7 mio. kr. netto. Den samlede Bydelspulje 2025 udgør inklusive restmidler 9,9 mio. kr. brutto / 8,2 mio. kr. netto.

Den samlede Bydelspulje er til fordeling mellem Bydelspuljens skriftlige og mundtlige ansøgninger, Borgerne Bestemmer, Bredbåndspuljen og Her-og-nu-puljen.

Hvis indstillingerne følges, vil der restere 3,2 mio. kr. brutto / 2,6 mio. kr. netto, som anbefales overført til Bydelspuljen 2026.

Effekt

Byudvikling med kvalitet

Bydelspuljens formål er - i overensstemmelse med Bystrategi 2023 - at understøtte udviklingen af en grøn, sund og levevenlig by bygget med kvalitet. Bydelspuljen skal desuden understøtte en by med levende bykvarterer og meningsfulde fællesskaber. Det gør den gennem bevillinger til borgerdrevne initiativer i byens lokalområder. Det er initiativer og projekter, der springer ud af borgernes ønsker til gode rammer og mødesteder for livsudfoldelse og fællesskaber. På den måde bidrager Bydelspuljen til at skabe byudvikling med kvalitet med udgangspunkt i borgernes engagement i deres nærområder

En klima- og miljøvenlig storby

Bydelspuljen har med de gældende kriterier, der blev besluttet i Økonomiudvalget den 29. november 2023, fået tilføjet et kriterie, der understøtter effektmålet om en klima- og miljøvenlig storby, idet støtteværdige projekter bl.a. kan bidrage til klimatilpasning og grøn mobilitet, understøtte en bæredygtig, biodivers og grøn by, eller reducere CO₂-udledning eller forbrug.

Indstilling

Borgmesterforvaltningen indstiller, at Økonomiudvalget godkender indstillingerne til Bydelspuljen 2025, jf. Bilag 1.

Beslutning

Økonomiudvalget godkender Borgmesterforvaltningens indstilling.

Udvalgsmedlem Reza Javid deltog ikke i mødet.

Sagsfremstilling

Økonomiudvalget har senest besluttet nye kriterier for Bydelspuljen på møde den 29. november 2023.

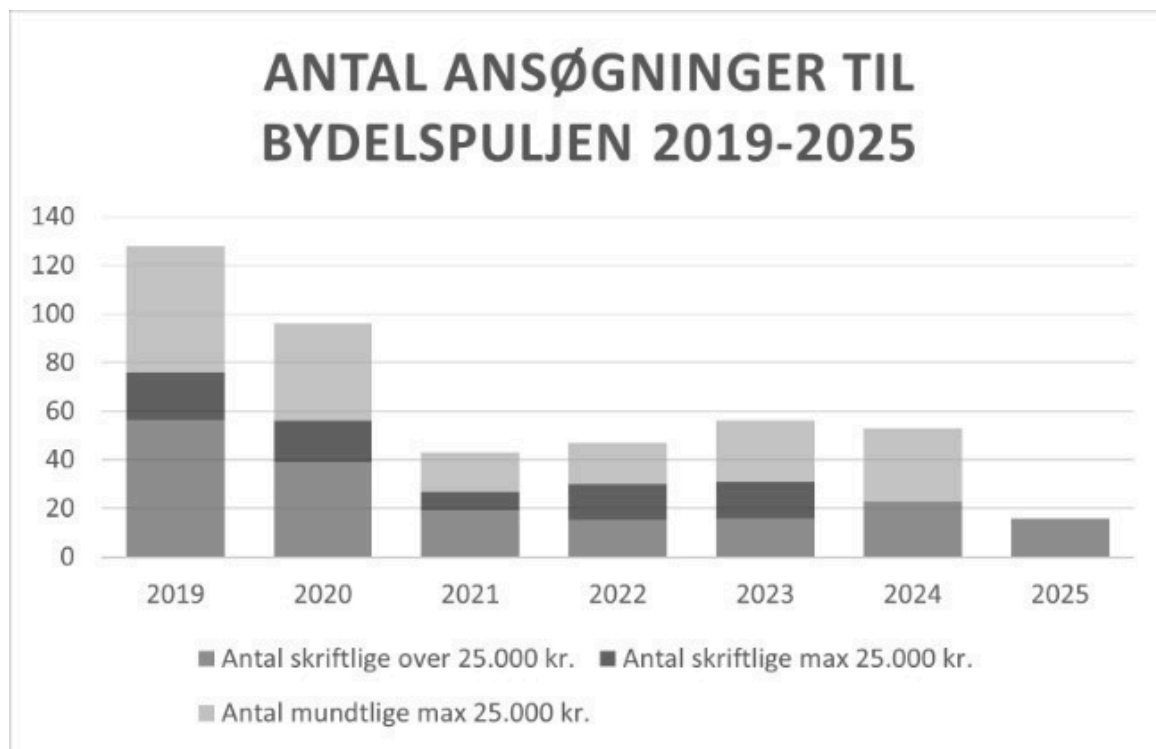
En gruppe bestående af repræsentanter fra Borgmesterforvaltningen, By- og Kulturforvaltningen, Beskæftigelses- og Socialforvaltningen, Ældre- og Handicapforvaltningen, Børn- og Ungeforvaltningen, Klima- og Miljøforvaltningen og Sundhedsforvaltningen har indstillet ansøgningerne til henholdsvis bevilling og afslag i enighed. Indstillingerne ses af Bilag 1.

I indstillingerne er der lagt vægt på, i hvilken grad ansøgningerne opfylder Bydelspuljens formål og kriterier. Bydelspuljens kriterier er vedhæftet i Bilag 2.

Antallet af ansøgninger

Der er til Bydelspuljens skriftlige ansøgningsrunde 2025 indkommet 16 ansøgninger, og der er samlet søgt for 4,2 mio. kr. Heraf er 12 ansøgninger indstillet til bevilling, og 4 ansøgninger er indstillet til afslag, jævnfør Bilag 1. En geografisk fordeling af indstillingerne til bevilling og afslag fremgår af Bilag 3.

Antallet af ansøgninger er i absolutte tal faldet hen over de senere år. Men også fordelingen mellem ansøgninger over og under 25.000 kr., og henholdsvis skriftlige og mundtlige ansøgninger har ændret sig. Antallet af indkomne ansøgninger 2019-2025 illustreres i diagrammet. Antallet af mundtlige ansøgninger for 2025 er dog ikke opgjort endnu.

Det faldende antal ansøgninger betyder ligeledes, at der er relativt store restbeløb i puljen. Hvis indstillingerne følges, vil der restere 3,2 mio. kr. brutto / 2,6 mio. kr. netto af Bydelspuljen, som anbefales overført til Bydelspuljen 2026 i forbindelse med budgetopfølgningen.

Fortolkningen af kriterie nr. 5

Ved den seneste revidering af Bydelspuljens kriterier besluttede Økonomiudvalget bl.a., at projekter er støtteværdige, hvis de "bidrager til klimatilpasning eller grøn mobilitet, understøtter en cirkulær, bæredygtig, grøn eller biodivers by, reducerer CO₂-udledning eller forbrug".

Der er i 2025 fire ansøgninger, som indstilles til bevilling bl.a. på baggrund af dette kriterie. Forvaltningsgruppen har i sin indstilling lagt til grund, at kriteriet skal fortolkes, så det også dækker klimatiltag, der vil gavne klimaet ved at reducere forbrug, og dermed som afledt effekt vil reducere en forenings driftsudgifter. På den måde kommer projektet foreningens medlemmer til gode, idet der bliver flere midler til aktiviteter. Fortolkningen af kriteriet er særligt, idet Bydelspuljen som udgangspunkt ikke støtter drift.

Markedsføring af Bydelspuljen

Bydelspuljen 2025 er blevet markedsført gennem forskellige kanaler. Puljen markedsføres på www.odense.dk og via kommunens facebookside. Den markedsføres også over for forskellige typer af foreninger via nyhedsbreve og mails. Der er blevet trykt flyers og plakater, som er delt rundt til alle biblioteksafdelinger. Der har kørt bannerreklamer på www.fyens.dk og annoncering på Facebook, og der er afholdt informationsmøde, hvor potentielle ansøgere har haft mulighed for at pitche deres projektidé over for de puljeansvarlige.

Tilpasninger i bydelspuljeprojekt i forhold til kommunale projekter

Borgmesterforvaltningen bemærker i forhold til projektet med Sagsnummer 008-2025 fra Vintapperstrædes Gadeforening, jævnfør Bilag 1, hvor der ansøges om gavlmaleri, plantekasser og belysning, at der i forvejen er igangværende

kommunale projekter i det omtalte gårdrum i forbindelse med Gråbrødre Passage. Det drejer sig om projekterne Strategisk-Fysisk Udviklingsplan og Fremtidens Bymidte.

Det er vurderingen, at det ansøgte projekt fra Vintapperstrædes Gadeforening kan udvikles i overensstemmelse med de visioner og retninger, der fremgår af kommunens arbejde med udvikling af bl.a. Gråbrødre Passage, men det er en forudsætning for bevillingen, at bydelspuljeprojektet kan indpasses i det igangværende arbejde i primært By- og Kulturforvaltningen.

Dertil kræver bydelspuljeprojektets gavlmaleri en dispensation fra lokalplan 0-786 Skilte & Facader i forhold til gavlmaleriets fremtoning i byrummet. Der vil blive taget højde for disse forudsætninger i bevillingsskrivelsen, såfremt Økonomiudvalget ønsker at indstille projektet til bevilling.

Indstilling til bevilling i foreningslokaler i privat ejendom

Borgmesterforvaltningen bemærker, at der i projektet med Sagsnummer 010-2025 fra Odense Sportscentrum indstilles til bevilling til udskiftning af eksisterende belysning med ny energibesparende LED-belysning i privatejede foreningslokaler. Da der er tale om forbedring af en privatejet ejendom, forudsættes det, at såfremt projektet godkendes til bevilling, skal ejer af bygningen - ved lejemålets eventuelle ophør - overtage belysningen til den på det givne tidspunkt nedskrevne værdi. Det vil fremgå af bevillingsbrevet, at der forud for igangsætning af projektet og udbetaling af bevillingen skal udarbejdes aftale om, at ejer af bygningen - i tilfælde af lejemålets ophør - skal overtage belysningen til den på det givne tidspunkt nedskrevne værdi. Dette skal ske for at sikre, at værdien af belysningen kommer foreningen til gode, og ikke en privat ejer.

Økonomi

I Budget 2025 er der afsat 6,1 mio. kr. netto til Bydelspuljen. Restmidler, tilbageløb og frafaldne bevillinger udgør derudover 2 mio. kr. netto. Der er samlet set 8,2 mio. kr. netto til uddeling i 2025, fordelt mellem skriftlige og mundtlige ansøgninger til Bydelspuljen, Borgerne Bestemmer, Bredbåndspuljen og Her-og-nu-puljen.

På grund af Bydelspuljens særlige momsregler, der er beskrevet nedenfor, kan budgetbelastningen for de enkelte bevillinger være forskellig. Både brutto- og nettobeløb er medtaget i såvel sagstekst som bilag, da de viser henholdsvis, hvad bevillingsmodtager får udbetalt, og hvad budgetbelastningen er.

Fordeling af Bydelspuljens samlede budget

I det følgende henvises der til oversigten over Bydelspuljens økonomi nedenfor.

Der indstilles skriftlige ansøgninger til Bydelspuljen for 3,2 mio. kr. brutto / 2,7 mio. kr. netto.

Der afsættes 1 mio. kr. brutto / 0,8 mio. kr. netto til Bydelspuljens mundtlige ansøgninger. Der er tale om ansøgninger op til 25.000 kr., som forvaltningen har fået kompetence til at afgøre.

Der afsættes 0,1 mio. kr. brutto / 0,08 mio. kr. netto til Her-og-nu-puljen, som er en pulje til mindre projekter, aktiviteter og arrangementer, der finansieres under Bydelspuljen i 2024, 2025 og 2026.

Der afsættes 0,2 mio. kr. til Bredbåndspuljen 2025. Bredbåndspuljen er en pulje under Digitaliseringsstyrelsen, som giver mulighed for at søge tilskud til lokale bredbåndprojekter i områder med dårlig dækning. Kommuner kan vælge at medfinansiere de konkrete projekter, hvilket Odense Kommune har valgt.

Der afsættes 1,8 mio. kr. til Borgerne Bestemmer. Beløbet er 50.000 kr. mindre end tidligere år, da der for 2025 og frem er flyttet 50.000 kr. af Bydelspuljen til afledt drift under Økonomiudvalget. Det er sket som følge af en byrådsbeslutning fra 23. oktober 2023, hvor det blev besluttet, at det i 2024 og 2025 forsøgsvist skulle gøres muligt at søge om vedligehold af anlægsprojekter på mindre end 100.000 kr., som opføres på kommunal grund, hvor Odense Kommune i forvejen har vedligeholdelsespligten på anlægsprojekter.

I den forbindelse blev det besluttet, at den afledte drift skulle afholdes inden for de afsatte midler til Borgerne Bestemmer. Forsøget blev besluttet som opfølgning på anbefalinger fra § 17, stk. 4-udvalget for frivillighed og civilsamfund.

Bydelspuljen 2025	Brutto	Netto
Bydelspuljens budget 2025	7.441.010	6.126.040
Restpulje fra tidligere år	2.462.521	2.043.893
I alt til disposition i 2025	9.903.531	8.169.933
Indstillede skriftlige ansøgninger 2025	3.226.153	2.677.707
Bydelspuljens mundtlige ansøgninger (op til 25.000 kr.)	1.000.000	830.000
”Her-og-nu-puljen”	100.000	83.000
Bredbåndspuljen 2025	200.000	200.000
Borgerne Bestemmer	2.139.759	1.776.000
I alt disponeret	6.665.912	5.566.707
Restmidler i Bydelspuljen 2025	3.237.619	2.603.226

Momsrefusionsregler i forbindelse med Bydelspuljen

Bevillingen udbetales ifølge Indenrigs- og Sundhedsministeriets momsrefusionsregler. Størrelsen af beløbet afhænger af tilskudsmodtagers momsregistrering. Der bevilges et beløb, som udregnes, så det svarer til ansøgers faktiske udgifter efter momsrefusion fra SKAT.

Er ansøger ikke momsregistreret, udbetales bevillingen inklusiv moms.

Er ansøger momsregistreret, og har ret til fuldt momsfradrag, udbetales kun et nettobeløb. Får en ansøger efter bevillingstidspunktet ret til fuldt momsfradrag, har ansøgeren pligt til at oplyse Odense Kommune om dette, og der korrigeres efterfølgende i det tildelte beløb.

Hvis bevillingsmodtager har ret til delvist momsfradrag, eller der efter bevillingstidspunktet sker ændringer i retten til delvist momsfradrag, har bevillingsmodtager pligt til at oplyse Odense Kommune om deres momsfradragsprocent. Ved ændring i momsfradragsprocenten kan det betyde efterfølgende korrektion af det tildelte beløb.

De økonomiske konsekvenser håndteres inden for Økonomiudvalgets egen ramme og påvirker derfor ikke kommunens kassebeholdning.

Bilag

Indstillinger til Bydelspuljen 2025, Bilag 1

Kriterier for Bydelspuljen 2024 og frem, Bilag 2

Geografisk fordeling af indstillinger og afslag Bydelspuljen 2025, Bilag 3

Punkt 10: Lukket: B-sag: Mulig ny event

20.15.00-G01-53-24

Punkt 11: C-sag: CO2-afgift på indkøb

88.00.00-P05-2-24

Sagsresumé

Sagen var forelagt på Økonomiudvalgets møde den 29. januar 2025 og blev udsat på grund af tidsnød. Sagen forelægges herefter på ny.

Den 28. februar 2024 afholdte Klima- og Miljøudvalget og Økonomiudvalget et fælles møde, hvor der blev præsenteret en kort status på kommunens arbejde med at indarbejde klima og bæredygtighed i udbud.

På mødet blev forskellige bæredygtighedsindsatser præsenteret alle med det formål at understøtte enten forbrugsreduktioner og/ eller omlægninger til et grønnere forbrug. En CO2-afgift var blandt de præsenterede redskaber.

Denne sag præsenterer, hvilket formål en intern CO2-afgift kan have, hvordan en sådan afgift kan administreres samt, hvilken effekt den forventes at have. Sagen vil præsentere konkrete produktkategorier, hvortil der i dag eksisterer kommunale erfaringer med en CO2-afgift. Slutteligt vil sagen komme med anbefalinger til, hvordan økonomien fra de samlede CO2-afgifter kan anvendes.

Som det fremgår af sagsfremstillingen, så eksisterer der en usikkerhed i forhold til, hvilken samlet CO2-reduktion en afgift reelt vil kunne forventes at medføre på de udvalgte produktkategorier. Dertil er der bekymring for, om de administrative omkostninger, der følger med opkrævningen og håndhævelsen af afgiften, står mål med de potentielle gevinster.

Administrationen anbefaler derfor ikke, at der arbejdes videre med en CO2-afgift i samme form som Aarhus Kommune. Omvendt anbefales det at arbejde med alternative indsatser, der indenfor forskellige indkøbskategorier kan motivere til eller understøtte forbrugsreduktioner og -omlægninger. Valg af indsats afhænger af den konkrete indkøbskategori.

Som alternativ indsats vil det også være muligt at arbejde videre med en klimafgift, som minder om en CO2-afgift. En klimaafgift beregnes dog ikke på baggrund af ydelsens konkrete CO2-udledning, men fastsættes af kommunen selv. Brug af en klimaafgift har som andre indsatser en række fordele og ulemper, men kan indgå blandt redskaber, som muliggør at påvirke de kommunale indkøb i en mere bæredygtig retning.

Indstilling

Borgmesterforvaltningen indstiller, at Økonomiudvalget drøfter, om der skal arbejdes videre med en CO2-afgift eller de i sagen alternative tiltag.

Beslutning

Drøftet.

Udvalgsmedlem Reza Javid deltog ikke i mødet.

Sagsfremstilling

Borgmesterforvaltningen har af Økonomiudvalget og Klima- og Miljøudvalget fået til opgave, at undersøge muligheder og barrierer for at pålægge udvalgte produktkategorier en intern CO2-afgift.

CO2-afgift

Det overordnede formål er at reducere kommunens CO2-udledning på indkøb, hvilket kan ske gennem en række forskellige krav, redskaber og indsatser.

En CO2-afgift er en økonomisk merpris, som beregnes på baggrund af, hvad en given produktkategori forventes at udlede af CO2 for hver 1.000 kr. indkøbt i kategorien.

Odense Kommune har i dag ikke en beregning af den CO2-udledning, der er forbundet med kommunens samlede indkøb. Opgørelser udarbejdes i dag udelukkende på afgrænsede kategorier, hvorunder der tages stilling til faktura-/ datakvalitet, kvaliteten af en given emissionsfaktor samt kompleksiteten i den konkrete vare eller ydelse.

I bilag 1 (baggrundsnotat) til sagen ligger der en yderligere beskrivelse af, hvad en CO2-afgift er, og hvordan den beregnes.

En CO2-afgift kan bidrage med følgende 2 effekter:

1. Motivere til en adfærdspåvirkning
Hvor man enten reducerer forbruget af den pågældende vare, alternativt omlægger til et mindre klimabelastende alternativ og
2. Indhente og omfordele økonomi mellem forvaltninger
CO2-afgift kan bidrage til, at økonomi fra klimabelastende aktiviteter indhentes fra forvaltningernes driftsbudgetter og anvendes til CO2-reducerende tiltag.

Aarhus Kommune indførte tilbage i 2022 en CO2-afgift på dele af deres indkøb. Aarhus Kommune var dermed den første kommune, som tog dette redskab i brug.

Aarhus Kommune fik i projektets første år (2023) politisk opbakning til at pålægge en CO2-afgift på nedenstående fire indkøbskategorier. Det vurderes, at de samme kategorier er relevante i forhold til Odense Kommune, og derfor ligeledes danner afgrænsningen for sagen.

1. Oksekød og lammekød
2. Juice, saft og læskedrik
3. Benzin og diesel
4. Flyrejser

Baseret på Aarhus Kommunes erfaringer, eksisterer der tre primære forudsætninger for, at en CO2-afgift ville kunne få væsentlig effekt.

De tre forudsætninger dækker over:

- Afgiften skal (så vidt muligt) pålægges i købsøjeblikket
- Der skal eksistere reelle grønne alternativer til det afgiftspålagte produkt
- Afgiften skal være mærkbar

I forhold til de 3 primære forudsætninger for effekt, vil de blive gennemgået i forhold til de enkelte produktkategorier, hvor forudsætning ét beskrives samlet under Administration af en CO2-afgift. De to andre forudsætninger for effekt gennemgås enkeltvis under de enkelte produktkategorier.

Nedenstående tabel giver et overblik over de fire indkøbsområder, indeholdende en vurdering af muligheden for en CO2-reduktion samt, hvordan afgiften imødekommer de tre forudsætninger for effekt.

Indkøbsområder	Mulighed for adfærdspåvirkning?	Er forudsætning for effekt opfyldt?		
		Opkrævning i købsøjeblikket	Reelle alternativer	Mærkbar afgift
Oksekød og lammekød	Ja	Nej (kun ved nyt udbud)	Ja	Ja
Juice, saft og læskedrik	Ja	Nej (kun ved nyt udbud)	Ja	Nej
Benzin og diesel	Delvist	Nej	Delvist	Ja
Flyrejser	Nej	Nej	Delvist	Nej

Administration af CO2-afgift

Det er muligt at administrere en CO2-afgift på to forskellige måder. Enten ved, at CO2-afgiften opkræves direkte i købsøjeblikket på de udvalgte produkter på indkøbsportalen. Alternativt beregnes en CO2-afgift for én samlet kategori, og opkræves årligt på baggrund af historisk gennemførte indkøb.

Odense Kommune har ikke indkøbsaftaler, der i dag muliggør, at en CO2-afgift kan opkræves i købsøjeblikket. En opkrævning i købsøjeblikket er et omfangsrigt kontraktskrav, og vil skulle indarbejdes i et nyt udbud. Dertil foregår indkøb i nogle af produktkategorierne ikke via indkøbsportalen, hvorfor en opkrævning af CO2-afgiften altid ville skulle ske bagudrettet. Dette gælder fx indkøb af benzin/ diesel samt flyrejser.

Odense Kommune har i dag en central, obligatorisk SKI-aftale på fødevarer til Byens Køkken samt til de største plejecentre. For de mindre arbejdspladser har Odense Kommune samhandelsaftaler med forskellige leverandører, der alle giver mulighed for levering af helt små ordrer (<1.500 kr.).

Hvis der er opbakning til en CO2-afgift, vil det i forhold til fødevareområdet først være muligt at udtræde af de eksisterende aftaler i foråret 2026 og udbyde det samlede fødevareindkøb i én samlet aftale med henblik på at gøre en CO2-afgift synlig på indkøbstidspunktet samt at understøtte en mere enkel administration af en afgift.

Borgmesterforvaltningen vurderer, at indtil da vil en samlet administration af CO2-afgift medføre et behov for ét årsværk.

Særligt for de 2 fødevarekategorier

Langt størstedelen af kommunens fødevareindkøb er indkøb til borgere bredt i kommunens tilbud, og kun en mindre del heraf er indkøbt til kommunens egne medarbejdere. Det ønske, der kan eksistere i forhold til at motivere til en adfærdændring, rækker dermed længere end til blot Odense Kommune som arbejdsplads.

Borgere, som modtager mad fra Byens Køkken, har frit valg i forhold til levering af mad. Dette kan dække over ældre i eget hjem samt børnehavebørn, hvor begge grupper selv betaler for maden.

Det er væsentligt, at borgerne/ pårørende/ forældre ikke oplever, at fravær af okse- kalve- og lammekød samt saft, juice og læskedrikke som en forringelse af deres madservice. Dette gælder både i forhold til ernæring samt i forhold til den samlede madoplevelse. Det er derfor vigtigt, at hvis man ønsker at indføre en CO2-afgift, at der sker en omhyggelig kommunikation omkring den kommende menusammensætning.

Resultater den langvarige effekt i, at flere borgere fravælger Byens Køkken, og dermed placerer deres indkøb andre steder – risikeres det, at der samlet set sker en forøgelse af CO2-udledningen for området.

De enkelte indkøbskategorier, og en eventuel CO2-afgifts påvirkning indkøbet, gennemgås i bilag 2: *CO2-afgiftens påvirkning på udvalgte indkøbskategorier*.

Politisk prioritering af afgiftsmidler

Den forventede indsamlede økonomi fra CO2-afgifter fremgår af nedenstående tabel. Da økonomien ikke kendes nøjagtigt på forhånd, og forbruget netop ønskes nedsat, anbefales det ikke at anvende det til fast finansiering af aktiviteter i kommunen.

Produktkategori	CO2-udledning (2023)	Samlet CO2-afgift (2023) *
Okse- og lammekød	735 tons	735.000 kr.
Saft, juice og læskedrik	320 tons	320.000 kr.
Benzin og diesel	1.278 tons	1.278.000 kr.
Flyrejser	221 tons	221.000 kr.
I alt	2.554 tons	2.554.000 kr.

* Ved en prissætning af CO2 på 1.000 kr. pr. ton

Anvendelsen af de indkomne afgiftsmidler kan følge 2 retninger. Midlerne kan indhentes og placeres i én samlet klimapulje, hvorfra der kan finansieres forskellige grønne indsatser. Alternativt kan man for hver produktkategori lave en særskilt beslutning, der fordeler midler fra den konkrete produktkategori til et bestemt udvalgt område.

Klimaafgift og alternative tiltag

Klimaafgift er, ligesom CO2-afgiften, en merudgift, der pålægges prisen på et konkret produkt. Størrelsen af en klimaafgift fastsættes frit af kommunen selv, og beror dermed ikke på værdien af produkternes konkrete CO2-udledning. En klimaafgift kan bidrage med de samme to forhold, som beskrevet under afsnit for CO2-afgift; motiverer til adfærdspåvirkning samt indhente og omfordele økonomi. Administrationen af en klimaafgift er mere agil, og kan i højere grad tilrettelægges og målrettes de enkelte forbrugsområder. Da klimaafgiften er et fast beløb pr. indkøbt produkt, vil det vanskeligere kunne pålægges produkter, der varierer i indkøbte mængder, som fx vægt, liter m.v.

De tre forudsætninger for effekt skal fortsat søges at være opfyldt, hvorfor de kort gennemgås enkeltvis nedenfor.

Der skal eksistere reelle alternativer

Klimaafgiften skal, ligesom CO2-afgiften, kun pålægges indkøb, hvortil der er et grønnere alternativ, som forbruget kan omlægges til. Klimaafgiften kan med fordel anvendes på indkøbskategorier, hvor man ønsker at levetidsforlænge gennem genbrug og reparation, men hvor nyproducerede varer er så billige, at der ingen økonomiske incitament er herfor. Eksempler på indkøbskategorier kan være udvalgte kontormøbler, it-tilbehør, hårde hvidevarer, engangsartikler m.m.

Klimaafgiften er omvendt ikke egnet på indkøb af fx oksekød, ost mv., som er kendetegnet ved at indkøbet foretages i specifikke enheder, som kilo.

Afgiften skal være mærkbar

Størrelsen på den konkrete klimaafgift fastsættes af kommunen selv, og vil blive fastlagt således, at vi imødekommer kravet om, at afgiften skal være balanceret, men mærkbar.

Afgiften skal pålægges i købsøjeblikket

Da der er tale om et fast beløb pr. udvalgt varer, eksisterer der nye muligheder i forhold til at kunne pålægge en afgift i købsøjeblikket.

En endelige administration af en klimaafgift vil skulle afdækkes yderligere før en endelig beslutningssag præsenteres. Borgmesterforvaltningen forventer dog at kunne implementere en klimaafgift enten gennem aftaler med leverandører eller ved, at kommunen selv indarbejder afgiften i kommunens Indkøbsportalen gennem et fast gebyr pr. indkøbt produkt.

Odense Kommunes indkøbsportal har imidlertid ikke denne mulighed i dag. Borgmesterforvaltningen vurderer dog, at det er muligt at udvikle denne løsning på sigt i kommunens indkøbsportal.

En afgift er ét af flere mulige indsatser i forhold til at opnå og understøtte et mere bæredygtigt forbrug og adfærd. I forhold til de daglige kommunale indkøb arbejdes der allerede i dag med grønne sortimenter, krav til miljømærker, færre leveringsdage og emissionsfri levering. Det er kendte virkemidler, og hvor brugen heraf kan styrkes yderligere.

I relation til at udbrede et mere bæredygtigt adfærd er det ligeledes muligt i højere grad at arbejde med nøjsomt forbrug, genbrug, levetidsforlænge eller måske låne og dele de indkøb, som har en højere økonomisk værdi, og som vi ikke bruger så tit.

Der findes dermed forskellige måder, hvorpå man kan motivere til eller understøtte forbrugsreduktioner og -omlægninger.

I forhold til fødevarerområdet arbejdes der ligeledes forskelligt på tværs af de store kommuner. Odense Kommunes eget centralkøkken, Byens Køkken, har allerede i dag, med strategier, målsætninger og kompetenceudvikling, reduceret deres indkøb af oksekød væsentligt.

Københavns Kommune har i 2023 ved siden af deres arbejde med strategier og målsætninger, politisk besluttet at stoppe indkøb af oksekød til børne- og ungeområdet.

Århus Kommune har sammen med det strategiske arbejde valgt at pålægge en CO₂-afgift for herigennem at oplyse og motivere til at anvende alternative fødevarer.

Aalborg Kommune har i 2024 valgt at udarbejde en fødevarerstrategi, der understøtter deres klimahandleplan, ved at sætte fokus på klimavenlige madvarer og at mindske madspild. I forlængelse af fødevarerstrategien blev der gennemført række workshops på tværs af kommunen, hvor formål var at synliggøre CO₂-belastningen på fødevarer. Sammen med en ny fødevarerstrategi har dette bidraget med en reduktion af deres indkøb af oksekød i deres kantiner på ca. 65 %. Strategien er baseret på indsatser som kompetenceudvikling, fokus i indkøbsaftaler, involvering og adfærd.

Opsamling

Indeværende sag har præsenteret, på hvilke områder en CO₂-afgift kan implementeres, hvilken effekt man kan forvente – og for nogle områder er der ligeledes tilknyttet nogle særlige opmærksomhedspunkter.

Som det fremgår af sagsfremstillingen, så eksisterer der en usikkerhed i forhold til, hvilken samlet effekt en CO₂-afgift vil have på de udvalgte produktkategorier.

Aarhus Kommune har kun opnået reduktioner på indkøb af afgiftsbelagte fødevarer kategorier, hvor opkrævning af CO₂-afgiften har kunne gennemføres i købsøjeblikket. Dette dækker over indkøb af okse- og lammekød samt indkøb af læskedrikke. Denne mulighed har vi p.t. ikke i Odense Kommune.

Omvendt ses det fra Aalborg Kommune, at et målrettet strategisk arbejde kan give tilsvarende resultater.

Administrationen anbefaler ikke, at der indføres en CO₂-afgift på kommunale indkøb grundet de i sagen fremlagte begrænsninger i administrationen samt usikkerheder omkring en endelig effekt.

I relation til fødevareområdet vil Borgmesterforvaltningen i forbindelse med en ny aftaledækning på fødevareområdet, iagttage muligheder og potentialer for at nedbringe klimabelastningen på kommunens indkøb af fødevarer. Såvel Aalborg Kommune som Aarhus Kommune har erfaringer med at forene krav og ambitioner i én fælles aftale gældende for al indkøb af fødevarer.

Udarbejdelse af en ny Mad- og måltidsstrategi kan ligeledes, for fødevarekategorien, være et ambitiøst redskab, hvor hensyn til økologi, klima, ernæring og gode madoplevelser integreres. Herunder forventes der at være et klimamæssigt potentiale i at inddrage de faglige erfaringerne fra Byens Køkken og Caféerne til kommunens mange, mindre køkkener.

Erfaringer fra bl.a. Aalborg Kommune, viser med tydelighed, hvordan viden om fødevarers CO₂-aftryk, kompetenceløft, inddragelse samt videndeling kan motivere køkkenpersonale, så der serveres og spises en mere klimavenlig kost.

På andre indkøbskategorier vurderer Borgmesterforvaltningen, at en klimaafgift kan være et nyt redskab i forhold til omlægning og forbrugsreduktioner. Ved at indføre klimaafgift på udvalgte områder kan Odense Kommune skubbe til eksisterende incitamentsstrukturer, der i dag kan være vanskeligt at ændre.

En klimaafgift understøtter dermed Odense Kommunes indkøbs- og udbudspolitik ved i højere grad at motivere kommunes mange arbejdspladser til blandt andet at levetidsforlænge gennem reparationer samt i højere grad at købe brugt.

Høring

Det har fra Borgmesterforvaltningens side været et ønske at fremlægge en endelig sag til drøftelse i Økonomiudvalget efter det fælles møde i Økonomiudvalget og Klima- og Miljøudvalget.

Det anbefales, at forud for en endelig beslutning i Økonomiudvalget og efterfølgende byrådet, at der gennemføres en høring i de enkelte fagudvalg. Dette vil kunne belyse andre perspektiver og muligheder i forhold til at pålægge og administration af en CO₂-afgift, ligesom alternative redskaber til forbrugsomlægning og forbrugsreduktioner kan inddrages i en endelige beslutning.

Økonomi

Da sagen er en drøftelsessag, er der ingen økonomiske konsekvenser. De økonomiske konsekvenser for en senere beslutningssag vil fremgå af denne.

Bilag

Bilag 1, Baggrundsnotat

Bilag 2, CO₂-afgifts påvirkning på udvalgte indkøbskategorier

Punkt 12: Lukket: D-sag: Orientering om status på IT-sikkerhed i Odense Kommune

85.15.02-G01-1-25

Punkt 13: Lukket: D-sag: Status på Gl. OUH

01.00.05-P20-3-17